

Пропозиції
Адміністрації Державної прикордонної служби України
до проєкту закону
«Про судово-експертну діяльність та самоврядування судових експертів»
народні депутати України Максим ПАВЛЮК, В'ячеслав МЕДЯНИК та ін.
реєстраційний номер 6284-2 від 22.11.2021
до першого читання

1. Адміністрація Державної прикордонної служби України не підтримує законопроект.

2. Як зазначається в пояснювальній записці, метою законопроекту є оптимізація структури суб'єктів судово-експертної діяльності, створення нової, сучасної моделі – єдиної державної установи експертного забезпечення правосуддя та удосконалення нормативно-правової основи.

Законопроектом передбачено об'єднання всіх державних судово-експертних установ, серед яких – Головний експертно-криміналістичний центр Державної прикордонної служби України, в єдину Національну експертну службу України, яка буде здійснювати державне регулювання судово-експертної діяльності, в тому числі – провадження судово-експертної діяльності недержавними судово-експертними установами, а також приватними судовими експертами, що полягатиме в забезпеченні нормативно-правових, організаційно-управлінських, науково-методичних та інформаційних засад у галузі судової експертизи.

Крім того, Національна експертна служба України забезпечуватиме організацію роботи Координаційної ради з питань судової експертизи і ведення Реєстру судових експертів та Реєстру методик проведення судових експертиз, а також затверджуватиме перелік видів судових експертиз та експертних спеціальностей, перелік відповідностей спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, експертним спеціальностям та перелік і обсяг профільних предметів за кожною з експертних спеціальностей, порядок професійної підготовки судових експертів, порядок присвоєння кваліфікації судового експерта, вимоги щодо організації діяльності та мінімальні вимоги щодо матеріально-технічного оснащення, необхідні для проведення кожного з видів судових експертиз (вимоги до робочого місця судового експерта), порядок здійснення контролю за дотриманням недержавними судово-експертними установами та приватними судовими експертами вимог законодавства з питань судово-експертної діяльності, правила професійної етики судового експерта, порядок ведення Реєстру судових експертів і порядок ведення Реєстру методик проведення судових експертиз.

На наш погляд, створення єдиного органу, який об'єднає в собі всі державні судово-експертні установи, а також регулюватиме здійснення судово-експертної діяльності приватними суб'єктами, призведе до виникнення

монополії у сфері експертного забезпечення правосуддя. Відсутність здорової конкуренції (принципу змагальності), варіативності призначення судової експертизи створить умови для впливу на суб'єктів судово-експертної діяльності з боку «єдиного» керівництва Національної експертної служби України та може викликати сумніви, зокрема, в суспільстві щодо об'єктивності та неупередженості результатів проведених експертиз.

Слід також зауважити, що об'єднання всіх державних судово-експертних установ в єдиний державний орган, суперечитиме спеціальним законам, що регулюють діяльність відповідних державних органів, в складі яких утворені та діють судово-експертні установи.

Так, наприклад, пунктом 17 частини першої статті 20 Закону України «Про Державну прикордонну службу України» органам, підрозділам, військовослужбовцям, а також працівникам Державної прикордонної служби України, які відповідно до їх службових обов'язків можуть залучатися до оперативно-службової діяльності, для виконання покладених на Державну прикордонну службу України завдань надається право проводити відповідно до закону судову експертизу паспортних документів, які згідно із законодавством використовуються під час перетинання державного кордону України.

Голова Державної прикордонної
служби України

Сергій ДЕЙНЕКО